Hukuk Bölümü 2009/238 E. , 2010/83 K.

- 2247 SAYILI YASA'NIN 19. MADDESINDE ÖNGÖRÜLEN KOŞULLARI TAŞIMAYAN BAŞVURUNUN, AYNI YASANIN 27. MADDESI UYARINCA REDDİ GEREKTIĞI
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 19

"İçtihat Metni"

Davacı : S.S. Podima Sosyal Tesisleri ve Konut Yapı Kooperatifi

Vekili : Av. U.M.

Davalı : Çatalca Tapu Sicil Müdürlüğü (Adli yargı)

Vekili : Av. R.Ç.

Erzincan Sosyal Sigortalar Kurumu (İdari yargı)

O L A Y : Davacı vekili, Çatalca Tapu Sicil Müdürlüğü'nü davalı olarak gösterdiği dava dilekçesinde, kooperatifin, 17 pay sahipli, 20 adet hisseli, Çatalca Tapu Sicil Müdürlüğü'ne kayıtlı 105 ada içinde, 3 adet parsel (1, 2, 3 no'lu parseller) üzerine kurulu bir konut yapı kooperatifi olduğunu, Erzincan Sosyal Sigortalar Kurumu İcra Servisinin 25.12.2002 tarih ve 23157 sayılı yazı ile, alacaklı bulunduğu Birlik Madencilik Dış Ticaret Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ortaklarından ve eski üyelerinden Osman Sinan Akal'ın şahsi borcuna istinaden kooperatif adına kayıtlı arsanın tapu kaydına prim alacağı için haciz koydurduğunu, bu haczin tapu kütüğünde 6203 haciz no ve 36 yevmiye no ile kayda geçtiğini, mevcut durumdan bir işlem için tapuya müracaat edildiğinde haberdar olunduğunu, haczin 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu ve İcra ve İflas Kanunu hükümlerine aykırı olduğunu ileri sürerek kooperatif adına kayıtlı 105 ada, 1 no'lu parselin Çatalca Tapu Sicil Müdürlüğü'nde bulunan kayıtlarına 6203 haciz ve 36 yevmiye no ile işlenmiş olan haciz şerhinin silinmesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

ÇATALCA 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 23.11.2007 gün ve E:2007/145, K:2007/252 sayı ile, davacı vekili dava dilekçesinde özetle, kooperatiflerinin 17 pay sahipli, 20 adet hisseli, 105 ada 1, 2, 3 nolu parseller üzerine kurulu bir konut yapı kooperatifi olduğunu, Erzincan Sosyal Sigortalar Kurumu İcra Servisinin 25.12.2002 tarih ve 23157 sayılı yazıları ile alacaklı bulunduğu Birlik Madencilik Dış Ticaret Sanayi ve Ticaret A.Ş. ortaklarından ve eski üyelerinden Osman Sinan Akal'ın şahsi borcuna istinaden kooperatifleri adına kayıtlı arsanın tapu kaydına prim alacağı için usule ve yasaya aykırı olarak haciz konulduğunu, işlenen haciz şerhinin hukuka ve Kooperatifler Kanunu'na aykırı olduğunu belirterek, taşınmazın tapu kaydı üzerine 6203 haciz ve 36 yevmiye no ile işlenen haciz şerhinin silinmesine karar verilmesini talep ve dava ettiği, davalı vekili cevap dilekçesinde, öncelikle davanın yetki ve husumet yönünden reddini savunduğu, dava konusu taşınmaza ait tapu kayıtlarının celp edildiği, tetkikinde, dava konusu Çatalca, Yalıköy, 105 ada, 1 parsel sayılı taşınmazın arsa vasıflı 5783 m2 miktarlı taşınmaz olduğu, taşınmaz üzerinde altı adet bağımsız bölüm bulunduğu, tamamının davacı kooperatif adına kayıtlı olduğu ve tüm bağımsız bölümlerin tapu kaydı üzerine Erzincan Sigorta Müdürlüğü tarafından 6.1.2003 tarih, 36 yevmiye no ile haciz şerhi konulduğunun anlaşıldığı, tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde, tapu kaydı üzerine işlenen haciz şerhinin Erzincan Sigorta Müdürlüğü'nce konulduğu, yapılan işlem İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesi gereğince idari bir dava türü olup, idare mahkemesinin görev alanına girdiğinden, aynı Kanunun 32. maddesi uyarınca görevli ve yetkili mahkemenin Sivas İdare Mahkemesi olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar, YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ'nin 9.2.2009 gün ve E:2008/13942, K:2009/1855 sayılı kararıyla onanmak suretiyle kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez, Erzincan Sosyal Sigortalar Kurumu'nu davalı olarak göstermek suretiyle kooperatif adına kayıtlı 105 ada, 1 no'lu parselin Çatalca Tapu Sicil Müdürlüğü'nde bulunan kayıtlarına 6203 haciz ve 36 yevmiye no ile işlenmiş olan tescil şerhine sebep olan idari işlemin iptal edilmesine karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

SİVAS İDARE MAHKEMESİ; 24.6.2009 gün ve E:2009/479 sayı ile, davacı S.S. Podima Sosyal Tesisleri ve Konut Yapı Kooperatifi vekili Av. U.M. tarafından kooperatifin ortağının sigorta prim borcundan dolayı davacı kooperatifin taşınmazı üzerine haciz şerhi konulmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle dava açıldığı, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun dava konusu işlem tarihinde yürürlükte olan "Primlerin Ödenmesi" başlıklı 80. maddesinin 7. fıkrasında, "Kurum alacaklarının tahsilinde 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Kanun'un uygulanmasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde alacaklı Sigorta Müdürlüğünün bulunduğu yer İş Mahkemesi yetkilidir" hükmüne yer verildiği, 506 sayılı Yasa'nın ilgili hükmünün 16.6.2006 gün ve 26200 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5510 sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırıldığı, 5510 sayılı Yasa'nın "Primlerin Ödenmesi" başlıklı 88. maddesinin 19. fıkrasında, "Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulamasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir. Yetkili iş mahkemesine başvurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz" hükmüne, "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı 101. maddesinde ise, "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür" hükmüne yer verildiği, dava dosyasının ve Çatalca 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2007/145 sayılı dava dosyasının birlikte incelenmesinden, davacı kooperatifin konut yapı kooperatifi olduğu, Sosyal Sigortalar Kurumu Erzincan Sigorta İl Müdürlüğü'nün 25.12.2002 gün ve 23157 sayılı yazısı ile alacaklı bulunduğu Birlik Madencilik Dış Ticaret Sanayi ve Ticaret A.Ş. ortaklarından Osman Sinan Akal'a sirayet ettirilen prim borcuna istinaden ve Osman Sinan Akal'ın davacı kooperatif hissedarı olması münasebetiyle davacı kooperatifin Çatalca Yalıköy, 105 ada, 1 parsel sayılı arsa vasıflı 5783 m2'lik taşınmazın tamamı üzerine haciz şerhi konulmasının istendiği, sonrasında haciz şerhi konulduğu, davacı kooperatif tarafından yolsuz olduğu ileri sürülen haciz şerhinin terkini istemiyle Çatalca 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde dava açıldığı, bu dava sonrasında Çatalca 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nce taşınmazın tapu kaydı üzerine haciz şerhi konulması işleminin idari işlem olduğu ve Sivas İdare Mahkemesinin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı verildiği, verilen görevsizlik kararının davacı tarafça temyiz edildiği, temyiz üzerine Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin E:2008/13942, K:2009/1855 sayılı ve 9.2.2009 tarihli kararı ile görevsizlik kararının onandığı, onama kararının taraflara tebliği ve kesinleşmesi üzerine Sivas İdare Mahkemesi'nde süresinde haciz şerhi konulmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığının anlaşıldığı, Erzincan Sigorta İl Müdürlüğü tarafından davacı kooperatif taşınmazı üzerine haciz şerhi konulmasına ilişkin 25 Aralık 2002 gün ve 23157 sayılı yazı incelendiğinde, haciz şerhine konu alacağın sigorta prim alacağı olduğu ve bu alacak üzerine 6183 sayılı Yasa'nın uygulanması doğrultusunda haciz şerhinin konulduğunun anlaşıldığı, bu durumda, gerek işlem tarihinde yürürlükte olan 506 sayılı Yasa'nın 5510 sayılı Yasa ile mülga 88. maddesinde, gerekse yürürlükte olan 5510 sayılı Yasa'nın 88. maddesinde, Kurum alacaklarının tahsilinde 6183 sayılı Yasa'nın uygulanacağının belirtildiği, 6183 sayılı Yasa'nın uygulanmasından doğacak uyuşmazlıkların çözümünde ise alacaklı Sigorta Müdürlüğünün bulunduğu yer İş Mahkemesinin görevli ve yetkili olduğunun hüküm altına alındığı, bu çerçevede iptali istenen haciz şerhinin konulması işlemi her ne kadar idari bir işlem

olsa da yukarıda yer verilen yasal düzenlemeler karşısında uyuşmazlığın çözümünde görevli mahkeme İş Mahkemesi olduğundan, bakılmakta olan davada uyuşmazlığın çözümünde görevli mahkemenin belirlenmesi için dava dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermenin icap ettiği gerekçesiyle görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, Uyuşmazlık Mahkemesi kararı gelene kadar incelemenin geri bırakılmasına karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mahmut BİLGEN, Erdoğan BUYURGAN, Habibe ÜNAL, Nüket YOKLAMACIOĞLU, Muhittin KARATOPRAK ve Gürbüz GÜMÜŞAY'ın katılımlarıyla yapılan 5.4.2010 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 14. maddesinde, **"**Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir" ve 19. maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" denilmiştir.

Anılan 19. madde ile, yargı mercilerinin Uyuşmazlık Mahkemesi'ne re'sen başvurabilmelerine olanak tanınmış olup, böylece 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesine göre doğabilecek olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi bakımından daha ekonomik bir yöntem öngörülmüştür.

Buna göre, 19. madde kapsamındaki bir başvuruda da, 14. maddede öngörülen "... tarafları, konusu ve sebebi aynı olan dava..." koşulunun aranacağı doğaldır.

Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmektedir.

Davacı vekili tarafından, adli yargıda, Çatalca Tapu Sicil Müdürlüğü davalı olarak gösterilmek suretiyle, kooperatif adına kayıtlı 105 ada, 1 no'lu parselin Çatalca Tapu Sicil Müdürlüğü'nde bulunan kayıtlarına 6203 haciz ve 36 yevmiye no ile işlenmiş olan haciz şerhinin silinmesine karar verilmesi istemiyle dava açıldığı halde, idari yargıda, Erzincan Sosyal Sigortalar Kurumu davalı olarak gösterilmek suretiyle kooperatif adına kayıtlı 105 ada, 1 no'lu parselin Çatalca Tapu Sicil Müdürlüğü'nde bulunan kayıtlarına 6203 haciz ve 36 yevmiye no ile işlenmiş olan tescil şerhine sebep olan idari işlemin iptal edilmesine karar verilmesi istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, adli yargıda, Çatalca Tapu Sicil Müdürlüğü'ne, idari yargıda ise, Erzincan Sosyal Sigortalar Kurumu'na karşı dava açılmış olması karşısında, davada tarafların (davalı yönünden) aynı olması koşulu gerçekleşmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

S O N U Ç : 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 5.4.2010 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.